

هو الله

٦٦
—
٦٦

دنگاح او واده او سنتی

اصولنامه

په افغانستان کښې

٢٨-٦-١١

د طبع تاریخ

٢٠٠٠ جلد

د طبع اعداد

دنگاح او واده او سنتی
اصولنامه
په افغانستان کښې

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اصولنامهٔ نکاح

د نکاح

و عروسی و ختنه سوری

او دواده او د سنت کولو اصولنامه

تمهید

تمهید

برای انسداد رسومات غیر مشروع و رقابت و سیمیا لداری و مصارفات بیهوده که در امور نکاح و عروسی و ختنه سوری معمول است - و به مقصد اجرای احکام اصولنامهٔ هذا تابعد از تفهیم و اطلاع اهالی بصورت صحیح عملاً تطبیق شود نایب الحکومها و حکام و علاقداران و رؤسای بلدیة مسئول و مکلف هستند که وقتاً فوقتاً از علماء و صاحب روخان محلی تشکیل مجالس نموده و خود شان هم شخصاً شمولیت ورزیده

د هغر نارواؤ دودونو اور قابتونو اوسیا لدار یو اومی لحا به مصار فرد بندولود یا ره چه د و دونو او سنتو لو په وخت په خلکو کتبی رواج لری - دی دپا ره چه ددی اصولنامه احکام جاری او د خلکو دپو هولواو خبر ولو نه ورو سته به صحیح ډول عملی او تطبیق شی ټول نایب الحکومه گان او حکام او علاقہ داران او د بلد یو رئیسان مسئول او په دې خبره مکلف دی چه په مناسب وختو کتبی د خپلو لحا یوا و منطقو د علماؤ او مشرانو او درسوخ دخاوندانو مجالس تشکیل او پریختابه هم یده شو مجلسونو کتبی شخصاً شمولیت او کډون و کړی

از خساره و نقصان ایستادن
 در مصارف زیاد که مخالف شرع
 انور و اقتصاد و اخلاق ملت است
 بعلما و صاحب رسوخان مذکور
 فهما نیده جداً توصیه کنند تا
 آنها به اهالی هر محل تبلیغات
 لازمه نموده کوشش نمایند که
 رسوایات مضره منع شده مردم
 از اسراف کاری اجتناب کنند
 و همچنان حکام و علاقه
 داران و قریه داران و رؤسای
 بلد به و مامورین ناحیه مکلف
 هستند که سواد این اصولنامه
 را به اهالی محلی خود تسلیم نموده
 خطاستحضاری بگیرند تا از مکلفیت
 و مسئولیت شرعی و قانونی خود
 دانسته شده مخالف آن
 رفتار نکنند. مقامات و مامورین
 صلاحیتدار وقتاً فوقتاً مراقبت
 داشته باشند تا کسانی را که
 مخالف احکام اصولنامه
 هذا عمل نمایند برای تطبیق
 مجازات به محکمه شرعیه
 رجعت بدهند.

از دغدغه بیخایه مصارف و دنار و دودونو
 به نقصان و آنچه در نور شرع و اقتصاد و دولت
 داخل و خسته مخالف دی دغه علما و مشران
 پوه کپی و هغوی دی خبری نه متوجه کپی چه
 هغوی خپل خلک د دغو شیا نرپه اضرارو
 پوه او د دغو شیا نو په شاؤ خواکشی لازمی
 تبلیغات او دی خبری گویش و کپی چه
 دغه بدو مضر رسومات منع شی او خلک
 بیخایه مصارف و اسراف نه
 حسان و ژغوری همدغه
 راز حکام او علاقه داران او قریه
 داران او د بلد یورئسان او دنا حیو
 مامورین پدی خبره مکلف دی چه
 دی اصولنامه نقل دخپلو خپلو منطقو
 او بخایو خلکو ته و سپاری او د هغو ته
 داستحضاری خطونه دی دپاره
 و اخلی چه هغوی یخپل شرعی او قانونی
 مسئولیت پوه شی اوله دی نه
 مخالف کارونه کپی او باید
 صلاحیتارونکی مقامات او مامورین
 وخت په وخت د دغه کار مراقبت و کپی
 او خوک چه دی اصولنامه دمقررانو خسته
 مخالف کار کوی هغوی ه مجازاتو
 د تطبیق دپاره شرعی محکمی
 نه و سپاری.

۱- عقد نکاح مطابق اصول
شرع انور بارادهورضای شخص
ناکح و منکوحه است درحین
ایجاب و قبولی ناکح و منکوحه
عقد نکاح بحضور شخص عاقد و مهور
واقارب طرفین بعمل می آید .

۱-۱- د شریعت د مقدسو اصولو سره سم
د نکاح عقد د ناکح او منکوحی د و اړوبه
رضا او اراده یوری ترلی دی د نکاح ترله عاقد او د
شاهدانو او ناکح او منکوحی د خپلو خپلوا نو
دو اړندی د ایجاب او قبول نه وروسته
عملی صورت پیدا کوی .

۲- ترتیب مجلس شیرینی
خوری قبل از نکاح ممنوع است
تنها هر مجلس فوق مطابق
تفصیلات مذکور هر مراسم
عقد نکاح بعمل می آید .

۲-۱- د نکاح د ترلو خنجه و راندی د شیرینی
خورلو د مجلس جوړول ممنوع دی په
نوموړی مجلس کښی د پورته مقررانو
او تفصیلا نو سره سم یواخی د نکاح
مراسم عملی کیزی .

۳- لباس منکوحه با اختیار
ناکح است باندازه که لازم د اند
البسه تهیه مینماید و اضافه از
توان ناکح گرفته نمیتوانند .

۳-۱- د منکوحی د کالیو اختیار د ناکح
په لاس کښی دی په هر اندازه چه ورته ښه او
لازم ښکار یزی کالی دی ورله جوړ کړی او
د نا کم دوس نه زیات رښخه کالی نشی اخستلی .

۴- در مجلس نکاح که نظر باصل
اول انعقاد می باید صرف شیرینی
زیاد و ادن دستمال و قند در ماه مبارک
رمضان و غیر آن که نکاح عقد میشود
ممنوع است در خود محفل بمقدار
لزوم شیرینی صرف شود در شب حناء
هر گاه ناکح برضای خود به قسم

۴-۱- د نکاح په مجلس چه دامری اصل سره
سم ترلی کیزی د پوره شیرینیو مصرف کول
او دستمالونو او قند و ور کول که هر وی
په میاشت کښی وی او که په نورو میاشتو کښی
چه نکاح ترله کښی، ممنوع ده په خپله مجلس
کښی چه خومره لازم هوی شیرینی دی و خورلی
شی د نکرینو په شپه که ناکح په خپله خو ښه

د نکاح دولیمی به تو که بو مجلس جور کری
 نومما نعت نه لری لیکن دا اجتماعی سو بی
 سره سم بساید داسراف نه خان
 و ژغوری •

ولیمه نکاح مجلسی ترتیب بدهد
 ممانعت نیست لیکن حسب سوبه
 اجتماعی از اسراف کاری
 اجتناب نمایند •

۵ :- هغه بیسی چه بر خیر • په شرعی مهر
 (ولور) اوبایشکس اوباپه بل نوم اخیستلی
 کیزی ممنوع دی •

۵ :- پولیکه علاوه بر مهر شرعی باسم
 ولور قلین. پیشکش وغیره گرفته
 میشود ممنوع است •

۶ :- که ه اخیر • ثابته شی چه د نا کج
 اود منکو حی په منخ کنبی شرعی ایجاب
 او قبول شویدی اود منکو حی یلار اوبابل
 وای اوو کیل له دی کبله چه دو یته می
 ولور یا بیشکش او یا تو بانه نه وی ور کری
 منکو چه نا کج ته نه سپاری اونا کج دخپلو
 حرقو دا حقاق او اخستلو د پاره حکومت
 ته عرض و کری نو په دغه صورت کنبی صلاحیت
 لرو نکي مقامو نه حکام اونور ما مور بن
 په دی خبر • مکلف دی چه د منکو حی
 یلاریا و کیل او کفیل ته د دغه شرعی او
 اصولی کار د اچرا کو لو یه شاؤ
 خوا کنبی نصیحت و کری
 او پیوه ئی کپی
 او که سره ددی هم دی نصیحت و نه منی
 نو حکومت ددی کار صلاحیت لری چه
 منکو چه نا کج نه سپاری •

۶ :- اگر ثابت شود که بین نا کج
 و منکو چه ایجاب و قبول شرعی واقع
 شده و پدر منکو چه و یا د بگر ولی
 و وکیل آن بسبب ندادن ولور
 قلین بیشکش و طویانه منکو چه
 رابه نا کج تسلیم نکنند و نا کج
 برای احقاق حقوق خود بحکومت
 استعانه نماید حکام و دیگر آمرین
 مقامات صلاحیت دار مکلف هستند
 که اولاً برای پدر و یا د بگر
 ولی و وکیل منکو چه
 از اجرای امر شرعی و اصولی
 بطور نصیحت فہمائده
 نصیحت بدارند
 اگر باز هم مانع نشود قبول نکنند
 حکومت صلاحیت دارد که منکو چه
 رابه نا کج تسلیم نماید •

۷ :- هغه جهیز چه په مجلس کښی د سیالدارۍ او لځان بودنی په توگه ور کولی کښی او هم دغه ر از طویانه ممنوع ده او که دواده دمجلس نه وروسته پلار او یاد منکو حی نو ر خپلوان په خصوصی ډول نارۍ نه پسسول او یانور شیان ور کړی اختیار لری

۸ :- پاته نور رسوم لکه اختر شو قدر شاه گانسی او نور شیان ممنوع هی .

۹ :- هغه مجلسونه چه د سنتو او دپاره جوړېزی او ډیر مصارف پکښی کښی ممنوع دی .

۱۰ :- ددی اصولنامی د ا حکامو په اجرا کولو د بلدیور رئیسان او نایب الحکومه کان او حکام او علاقه داران او ملک ن او د ناحیو ما مورین او د هر کندی او کلی او چم مشران مسئول مکلف دی او کوم خلک چه ددی نه خلاف و کړی دپورته لایونه د تحقیق کو اونه وروسته دخپلی منسوبی ابتدائی محکمی له خوائعز پر یزی .

۷ :- چیز بکه در مجلس بقسم سیالدارۍ و خود نما ئی داده میشود و همچنان طویانه ممنوع است هر گاه بعد از ختم مجلس عروسی بدرو غیره منسوبین عروس بطور خصوصی برای عروس از قسم زیور و غیره بدهند مجاز اند .

۸ :- باقی رسومات ار قبیل عیدی و برای و شاه گانسی و غیره ممنوع است .

۹ :- محافلیکه برای ختمه سوری ترتیب می شود و مخارج زیاد را ایجاب میکند ممنوع است .

۱۰ :- برای اجرای احکام این اصولنامه رؤسای بلدییه و نایب الحکومه ها و حکام و علاقه داران و قریه داران و مامورین ناحیه و صاحب رسوخان هر کدر و قریه مسئول و مکلف هستند اشخاصیکه خلاف ورزی نما بند از مراجع فوق تحقیق و از طرف قضات ابتدائی منسوبه تعزیر میشوند .

۱۱- مامورینیکه قرار اصل فوق در اجرای احکام اصولنامه هذا مؤظف هستند هر که در امور مؤظفه خود غفلت و اهمال ورزند و یا احکام این اصولنامه را بدون اثبات و مجرمیت قطعی اشخاص بصورتی تطبیق نمایند که سوء اجراءات و اغراض شخصی شان شناخته شده اسباب انزجار و تکلیف مردم شود از طرف مقامات صلاحیتدار بموجب اصولنامه انضباطی مامورین ملکیه محاکمه شده و نسبت بد رجعه جرم محکوم بجزا میشوند .

۱۲- به تعقیب و مراقبت اجرای احکام اصولنامه هذا وزارت داخله و عدلیه و رؤسای بلدییه مؤظف هستند

بعد از نشر این اصولنامه احکام اصولنامه نکاح و عروسی تاریخی ۱۶ ثور (۱۳۱۳) منسوخ است .

اصولنامه هذا در جمله اصولنامه های موضوعه دولت منظور و اجرای احکام

آن را امر و او را داده می نمائیم .
مورخه (۸) حمل ۱۳۲۸ مطابق (۲۸) ماه جمادی الاول ۱۳۱۸

۱۱- هغه مامورین چه دیورتیه اصل سره سم ددی اصولنامه دا احکامویه اجرامکلف دی که دخیلومؤظفو چارویه اجرا کنبی غفلت او اهمال و کپی ارباد دی اصولنامه احکام بی له کوم اثبات او قطعی مجرمیت نهیه اشخاصو پدی دول تطبیق کپی چه دی ددی و اجراءاتو او شخصی اغراضو شخه و کنبلی شی او و خلکو د خپگان او تکلیف موجب شی نویه دغه صورت کنبی به دغه مامورین دصلاحیت لرو نکو مقاماتوله خواد ملکیه مامورینو د انضباطی اصولنامه دمقرر اتو- رسم محاکمه اود خپل جرم سره به سمپه جزا محکوم شی .

۱۲: ددی اصولنامه دا احکامویه اجرا او تعقیب او مراتب داخله وزارت او عدلیه وزارت اود بلدییه یورئیسان مؤظف دی .

ددی: اصولنامه دخپربداونه وروسته د (۱۳۱۳) کال دثور د ۱۶ نپتی د نکاح او عروسی د اصولنامه احکام منسوخ دی .

دا اصولنامه د دولت دنور و اصولنامه بیجمله کنبی منظور و اوددی دا احکام و اجراء امر او اراده

کو و ۰ حمل ۱۳۲۸ د (۲۸) ماه جمادی الاول ۱۳۱۸

